

S. Andreas – 18de Zondag door het Jaar – 4 augustus 2024

Hongeren naar gerechtigheid

Inleiding

Verleden week ging het over de wonderbare broodvermenigvuldiging. Toen de honger gestild was, zegt het evangelieverhaal, gingen de mensen achter Jezus aan om Hem tot hun koning te maken. Vandaag gaat het opnieuw over honger, maar een andere honger: Jezus spreekt nu over honger naar gerechtigheid, naar een wereld zoals door God bedoeld.

Overweging

Er zijn mensen die je elk moment van de dag haarfijn weten te vertellen hoeveel calorieën zij al gehad hebben en hoeveel zij er nog moeten hebben. Die alles hebben wat je kunt bedenken: een goede baan, een mooi huis, de nieuwste auto, een winter- en zomervakantie. Die inzetten op een jeugdig uiterlijk; geen rimpel, geen grijs haar, etc. Er is natuurlijk wel iets voor te zeggen, dat je niks tekort komt, dat je gezond leeft, dat je mooi wilt zijn, maar er is iets dat belangrijker is in het leven, daar gaat het vandaag over. Puur consumptiegedrag, puur bevrediging van primaire behoeften is niet toereikend, brengt gauw verveling.

Iemand die dat begreep, is Peter R. de Vries; op het Leidse Plein in Amsterdam werd een paar weken geleden een standbeeld geplaatst voor hem; zijn vader had een devies: ‘A bended knee is no way to be free’, op de knieën gaan voor het kwaad, maakt je geen vrij mens. Dit werd ook het devies van Peter R.; en hij leefde ernaar en was bereid er een prijs voor te betalen; daarom dit standbeeld op deze plek.

Een verhaal dat dát ook illustreert: In de film *La Historia Official over de vuile oorlog in Argentinië, de dwaze moeders, de vermisten*, zien we een oude man huilen. Zijn zoon heult met de machthebbers, en probeert dat goed te praten; hij wil niet arm zijn, hij zal wel gek zijn. Jullie, roept hij tot zijn vader, hebben nooit de kans gegrepen, ik doe dat wel. De vader grijpt met zijn grote handen vertwijfeld naar zijn hoofd en huilt; geluidloos. Zo huilt God, bij zo'n gedrag van mensen.

‘Om echt gelukkig te zijn, moet je hongeren naar gerechtigheid, hongeren naar een mooiere wereld’, zegt de Canadese filosoof Charles Taylor; hij omschrijft de ervaring waaraan geloof ontspringt aldus: ‘Ergens om je heen, in een bepaalde activiteit, of toestand, of persoon, bevindt zich een volheid, een rijkdom, dwz. op die plaats, in die activiteit, of in die toestand of persoon is het leven voller, rijker,

dieper, meer de moeite waard, bewonderenswaardiger, meer zoals het moet zijn.’ Zó om je heen kijken is het begin van geloof, zegt hij.

Voel je waar het over gaat vandaag? Peter R. de Vries heeft het begrepen en waargemaakt; vraag het aan de ouders van Nicky Verstappen, van Marianne Vaatstra, van Tanja Groen. De oude man in Argentinië kan erom huilen; God kan erom huilen. En Charles Taylor legt uit wat volgens hem geloven is. Jezus wil geen volgelingen, die alleen maar aan zichzelf denken en geen oog hebben voor hen die niets hebben. Hij wil mensen die oog hebben voor de arme, kwetsbare, zieke, vernederde mensen. Inzet en verantwoordelijkheid voor elkaar, dáár gaat het om. Waar dat gestalte krijgt in een gemeenschap, waar mensen hun eigen leven tot brood maken voor elkaar, dáár zijn zij op hun mooist, ook al zit er dan een rimpeltje in hun gezicht of een plooi in hun lichaam. Dáár zijn mensen echt gelukkig, niet alleen zij die ontvangen, maar ook zij die geven.

En nu naar de parochie hier, hoe pak ik dit aan, hoe pakken wij dit aan? Ik denk dat wij, deze Andreasgemeenschap, moeten doorgaan met wat wij al doen: samscholen en samen zoeken om de onrechtvaardige wereld die wij aantreffen, om te bouwen tot een mooiere wereld, tot het Rijk Gods. Het Vaticaans Concilie, ook Schillebeeckx, ook Raymon Panikkar, ook Henk Manders, en andere theologen, noemen zo’n samen-zoekende samen-scholende gemeenschap van gelovigen: een sacrament van de wereld, een ‘zichtbaar teken, dat genade aanduidt en ook geeft’.

Vroeger dacht ik, dachten wij misschien allemaal, dat we achter een bureau een plan moesten schrijven, met een aantal doelstellingen (targets) en dan aan de slag moesten: aan die doelstellingen werken, targets afvinken, etc. Nu denk ik daar anders over, ik denk eerder: het kan elk moment op ons pad komen: ‘leven van wat komt’, zegt Eric Borgman; dat stond ook ooit op de muur hierachter me. Het leven is grilliger, laat zich niet plannen aan vergadertafel of achter een bureau, om het dan systematisch af te vinken. Een buurman/ buurvrouw/ vreemdeling kan elk moment in nood zijn, en aan de deur kloppen. Je dáárop instellen, je eigen agenda loslaten; wat het ook mag kosten aan tijd en energie; en er dan helemaal zijn voor 100% voor die buurman/buurvrouw/vreemdeling.

Alleen als wij zó te werk gaan, als dát **onze grondhouding** is, alleen dán kan God met ons geschiedenis schrijven, denk ik. Alleen als ieder zijn/haar talent, zijn/haar tijd en energie, inzet **vanuit die grondhouding**, alleen dán kan het koninkrijk van God doorbreken in onze wereld. En dit is volgens mij wat gaande is op velerlei manieren, en groeit, in onze parochie. Onze God, de God van de Bijbel, hoort het kermen van mensen vandaag en rekt op ons om die mensen te helpen... naar vermogen. Zullen we? Amen.